COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.5.2015
COM(2015) 259 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2015

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2015

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2015

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2015

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[3],

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European[4],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului de politică economică,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei de a lansa o nouă strategie pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice. Strategia se concentrează pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat, pe baza propunerilor Comisiei, o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014), iar la 21 octombrie 2010 a adoptat o decizie privind orientările

[1] JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
[2] JO L 306, 23.11.2011, p. 25.
[3] COM(2015) 259.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre. Împreună, acestea formează „orientările integrate” de care statele membre au fost invitate să țină seama în politicile lor economice și de ocupare a forței de muncă de la nivel național.

(3) La 8 iulie 2014, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2014 și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de stabilitate al Spaniei pentru 2014. La 28 noiembrie 2014, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 473/2013[5], Comisia a prezentat avizul său privind proiectul de plan bugetar al Spaniei pentru 2015[6].

(4) La 28 noiembrie 2014, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii[7], care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice pentru 2015. În aceeași zi, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă[8], în care a identificat Spania ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să fie efectuat un bilanț aprofundat.

(5) La 18 decembrie 2014, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru stimularea investițiilor, accelerarea reformelor structurale și continuarea unei consolidări bugetare responsabile și favorabile creșterii.

(6) La 26 februarie 2015, Comisia a publicat Raportul de țară privind Spania pentru 2015[9], în care a evaluat progresele realizate de Spania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate la 8 iulie 2014. Raportul de țară include, de asemenea, rezultatele bilanțului aprofundat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Spania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice care necesită măsuri de politică decisive și monitorizare specifică. În special, în ciuda unor îmbunătățiri în ceea ce privește reechilibrarea contului curent, riscurile legate de nivelurile ridicate de îndatorarea sectorului public și privat și poziția investițională internațională netă extrem de negativă necesită în continuare o atenție deosebită în contextul unui nivel al șomajului foarte ridicat. Este deosebit de important să se ia măsuri pentru reducerea riscului apariției unor efecte adverse asupra economiei spaniole și, având în vedere dimensiunea sa, a unor efecte de propagare negative către uniunea economică și monetară.

(7) La 30 aprilie 2015, Spania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2015 și Programul de stabilitate pentru 2015. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

(8) În prezent, Spania face obiectul componentei corective a Pactului de stabilitate și de creștere. În cadrul Programului de stabilitate pentru 2015, guvernul își propune o îmbunătățire a deficitului global, la 4,2 % din PIB în 2015 și apoi treptat la 2,8 % din PIB în 2016. Guvernul intenționează să atingă obiectivul pe termen mediu, și anume o poziție bugetară echilibrată în termeni structurali, în 2019. În conformitate cu Programul de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei în PIB va atinge nivelul maxim în 2015, la 98,9 % din PIB și că va scădea treptat la 93,2 % din PIB în 2018. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil pentru 2015 și devine favorabil pentru perioada ulterioară. Pe baza previziunilor din

[5] JO L 140, 27.5.2013, p. 11.
[6] C(2014) 8804 final
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] C(2014) 8804 final.

primăvara anului 2015 ale Comisiei, se preconizează un deficit de 4,5 % și de 3,5 % din PIB pentru 2015 și, respectiv, 2016. Prin urmare, există riscul ca țintele de deficit global pentru 2015 și 2016 să nu fie atinse. În plus, conform proiecțiilor, se estimează că efortul bugetar al Spaniei în perioada 2013-2016 se va situa sub nivelul recomandat și că vor fi necesare măsuri structurale suplimentare în 2015 și 2016. Pe baza evaluării Programului de stabilitate și ținând seama de previziunile Comisiei din primăvara anului 2015, Consiliul consideră că există riscul ca Spania să nu respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere. Spania a înregistrat unele progrese în ceea ce privește eliminarea arieratelor comerciale în sectorul public. În 2014, Spania a înregistrat, de asemenea, unele progrese în ceea ce privește identificarea propunerilor de raționalizare a cheltuielilor în domeniile asistenței medicale, educației și serviciilor sociale la nivel regional, deși acestea nu au fost în cele din urmă adoptate. Cu toate acestea, un proiect de lege de introducere a unei reguli privind cheltuielile care să se aplice cheltuielilor regionale cu medicamentele și cu îngrijirile medicale este discutat în Parlament.

(9) Se înregistrează progrese lente în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de prevenire, de corectare și de asigurare a conformității prevăzute de Legea organică privind stabilitatea bugetară și sustenabilitatea financiară. În sectorul sănătății, raportul cost-eficacitate s-a îmbunătățit, dar este în continuare esențial să se mențină sub control creșterea cheltuielilor farmaceutice și, mai ales, să se monitorizeze cheltuielile farmaceutice ale spitalelor. Din 2014, s-a eliminat efectiv deficitul din sistemul de energie electrică și s-a soluționat problema autostrăzilor cu plată insolvente, reducând-se astfel costurile suportate de stat. Cu toate acestea, Spania nu a creat un sistem pentru efectuarea unor evaluări independente ale viitoarelor proiecte majore de infrastructură.

(10) S-au înregistrat unele progrese în domeniul fiscal, odată cu introducerea unei reforme fiscale globale menite să simplifice sistemul fiscal și să îi sporească potențialul de favorizare a creșterii economice și a creării de locuri de muncă. La 20 noiembrie 2014, a fost adoptată o reformă fiscală care urmează să intre în vigoare în ianuarie 2015 și care vizează impozitarea veniturilor persoanelor fizice și impozitarea profitului. De asemenea, s-au realizat unele progrese în ceea ce privește combaterea evaziunii fiscale, dar nu s-au înregistrat progrese în domeniul taxelor de mediu. Procesul de restructurare a sectorului bancar spaniol, în special a băncilor care au beneficiat de ajutor de stat, avansează în mod corespunzător. În același timp, măsurile recente de promovare a accesului la finanțare nebancară au îmbunătățit — cel puțin într-o anumită măsură — accesul la finanțare pentru întreprinderi, în special având în vedere dependența mare a întreprinderilor spaniole de creditele bancare. Punerea în aplicare pe deplin a acestor reforme este crucială pentru facilitarea realocării resurselor și pentru sprijinirea ajustării în curs. Trebuie abordate, de asemenea, problemele rămase nesoluționate în urma reformelor introduse până acum. S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește eliminarea blocajelor care persistă în sistemul de gestionare a cazurilor de insolvență a întreprinderilor, iar Decretul-lege regal privind insolvența persoanelor fizice a fost adoptat la 27 februarie 2015. Cu toate acestea, este în continuare necesar să se îmbunătățească și mai mult capacitatea administrativă și judiciară pentru tratarea cazurilor de insolvență.

(11) Nivel ridicat al șomajului pe termen lung și segmentarea pieței muncii afectează în continuare creșterea productivității și au un efect negativ asupra condițiilor de muncă din Spania. Partenerii sociali discută pe marginea unui acord interprofesional

cuprinzător pentru perioada 2015-2017. În acest sens și având în vedere nivelul foarte ridicat al ratei șomajului, s-ar putea să fie necesar ca, pe termen scurt, salariile din anumite sectoare și întreprinderi să crească sub nivelul productivității în scopul creării de locuri de muncă și al creșterii gradului de competitivitate. Se preconizează că acest lucru ar putea evidenția importanța stabilirii, prin negocieri la nivel de sector și de întreprindere, a principiului conform căruia salariile ar trebui să evolueze în conformitate cu diferențialul de productivitate dintre întreprinderi. În ciuda reformelor în materie de reglementare, ponderea forței de muncă angajată cu un contract temporar a început să crească din nou în 2014, ajungând la peste 24 % și afectând în special tinerii și persoanele cu un nivel scăzut de calificare. În plus, noile tipuri de contracte introduse și stimulentele menite să îi încurajeze pe angajatori să angajeze personal pe durată nedeterminată nu par să fie utilizate încă la potențialul lor maxim. Autoritățile spaniole au anunțat că, până în mai 2016, se va realiza o evaluare a subvențiilor oferite angajatorilor pentru recrutarea de personal nou. Capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, și a agențiilor cărora le-au fost externalizate serviciile, este esențială pentru asigurarea eficacității și a orientării corespunzătoare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă și a politicilor de activare, inclusiv a recalificării, pentru a permite lucrătorilor să se reorienteze către sectoarele în care sunt create mai multe locuri de muncă. Spania a înregistrat progrese limitate în ceea ce privește accelerarea modernizării serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și reducerea disparităților regionale.

(12) În Spania, șomajul în rândul tinerilor rămâne foarte ridicat (peste 53 %), iar rata de părăsire timpurie a școlii se numără printre cele mai ridicate din UE. Spania pune în aplicare noile programe educaționale introduse prin Legea nr. 8/2013 privind calitatea educației, care au fost concepute pentru a îmbunătăți calitatea învățământului primar și secundar. S-au realizat progrese limitate în ceea ce privește sporirea relevanței pe piața muncii a educației și a formării profesionale, iar eforturile de îmbunătățire a cooperării dintre instituțiile de învățământ superior și angajatori înregistrează întârzieri. Este planificată extinderea sistemului dual de formare profesională în 2015, dar există în continuare diferențe considerabile între regiuni în ceea ce privește punerea în aplicare a acestuia. A fost instituit un comitet special pentru a examina relevanța programelor de învățământ și de formare din perspectiva nevoilor pieței forței de muncă.

(13) Spania a realizat progrese limitate în ceea ce privește îmbunătățirea eficacității sistemului de protecție socială. Aceasta a instituit un nou program de activare pentru șomerii pe termen lung, care combină ajutorul pentru venit și asistența în căutarea unui loc de muncă. Cu toate acestea, coordonarea limitată dintre serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale, precum și incompatibilitatea dintre diferitele sisteme de asigurare a unui venit minim au redus eficacitatea programelor de asistență socială. Date fiind nivelurile ridicate ale sărăciei, în special în rândul gospodăriilor cu venituri mici și cu copii, Spania a înregistrat progrese limitate în ceea ce privește direcționarea mai bună a sistemelor de sprijinire a familiilor și a serviciilor de îngrijire.

(14) Reformele structurale trebuie să prevadă eliminarea obstacolelor care împiedică creșterea întreprinderilor, sprijinirea IMM-urilor pentru a-și extinde piețele și a promova inovarea, întărirea capacității de export, stimularea creării de locuri de muncă, acordarea de sprijin întreprinderilor pentru ca acestea să poată concura într-un mod mai eficace — inclusiv pe piețele interne — și îmbunătățirea productivității globale. Spania a început să examineze motivele care explică

ponderea ridicată a întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor în economia sa. Studierea motivelor pentru care întreprinderile nu și-au extins dimensiunea va permite guvernului să elimine obstacolele de reglementare care împiedică creșterea întreprinderilor. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a Legii nr. 20/2013 privind unitatea pieței, la nivelul administrațiilor regionale se înregistrează încă întârzieri. Legea privind reglementarea autorizațiilor de mediu nu a fost încă pusă în aplicare de toate regiunile. Nu s-a înregistrat niciun progres în ceea ce privește adoptarea reformei serviciilor profesionale și a asociațiilor profesionale. Deficiențele structurale ale sistemului de cercetare și de inovare limitează în continuare potențialul de creștere al Spaniei. Prin urmare, este esențial să se identifice noi surse de finanțare, să se asigure utilizarea eficientă și eficace a resurselor, să se înființeze noua agenție de cercetare și să se promoveze măsuri de creare a unui mediu de afaceri mai favorabil inovării.

(15) S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește rețeaua feroviară, odată cu măsurile întreprinse pentru asigurarea unei concurențe efective în domeniul serviciilor de transport feroviar de călători și de marfă. La 4 iulie 2014, Consiliul de Miniștri a adoptat Decretul-lege regal 8/2014, prin care s-a creat un fond de îmbunătățire a accesibilității terestre a porturilor maritime.

(16) Spania a făcut progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor comitetului pentru reforma administrației publice la toate nivelurile de guvernare. Cu toate acestea, efectele reformei, din punctul de vedere al eficientizării și al economiilor bugetare, au fost vizibile, până acum, mai ales la nivel național. Au fost luate măsuri importante pentru îmbunătățirea transparenței deciziilor administrative, dar nu s-a înregistrat niciun progres în consolidarea sistemelor de supraveghere, în special în privința achizițiilor publice la nivel local și regional. Nu au fost luate măsuri pentru consolidarea competențelor de supraveghere în domeniul achizițiilor publice și al urbanismului. S-au realizat progrese limitate în ceea ce privește adoptarea reformelor judiciare menite să îmbunătățească eficacitatea sistemului judiciar: proiectele de lege privind sistemul judiciar și procedura civilă, care includ unele reforme, au fost prezentate Parlamentului la 27 februarie 2015; proiectele de lege privind asistența juridică și jurisdicția grațioasă fac obiectul procedurii parlamentare. S-au realizat unele progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor care au fost adoptate, printre care se numără *Oficina Judicial*, reforma introducerii digitizării justiției și îmbunătățirea interoperabilității sistemelor regionale de gestionare electronică a cauzelor. Trebuie continuate eforturile în acest domeniu.

(17) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Spaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2015. De asemenea, a evaluat Programul de stabilitate, Programul național de reformă și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Spaniei în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Spania, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții a UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările Comisiei în cadrul semestrului european se reflectată în recomandările 1-4 de mai jos.

(18) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de stabilitate al Spaniei, iar avizul său[10] se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

(19) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă și Programul de stabilitate. Recomandările emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos.

(20) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat, de asemenea, o analiză a politicii economice a zonei euro în ansamblul său. Pe baza acestei analize, Consiliul a emis recomandări specifice adresate statelor membre a căror monedă este euro. Spania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util și a acestor recomandări,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2015-2016, Spania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să asigure corectarea durabilă a deficitului excesiv până în 2016 prin luarea măsurilor structurale necesare în 2015 și 2016 și prin utilizarea câștigurilor excepționale pentru a accelera reducerea deficitului și a datoriei. Să consolideze transparența și răspunderea în ceea ce privește finanțele publice regionale. Să îmbunătățească raportul cost-eficacitate al sectorului sănătății și să raționalizeze cheltuielile farmaceutice ale spitalelor.

2. Să finalizeze reforma din sectorul caselor de economii, inclusiv prin măsuri legislative, și să finalizeze restructurarea și privatizarea caselor de economii deținute de stat.

3. Să promoveze alinierea între salarii și productivitate, prin consultarea partenerilor sociali și în conformitate cu practicile naționale, luând în considerare diferențele în ceea ce privește competențele și condițiile pieței locale a muncii, precum și diferențele dintre regiuni, sectoare și întreprinderi în ceea ce privește rezultatele economice. Să ia măsuri pentru a spori calitatea și eficiența serviciilor de asistență și de consiliere pentru căutarea unui loc de muncă, inclusiv în vederea combaterii șomajului în rândul tinerilor. Să raționalizeze sistemele de garantare a unui venit minim și de sprijinire a familiilor și să promoveze mobilitatea regională.

4. Să înlăture obstacolele care împiedică întreprinderile să crească, inclusiv reglementările în funcție de dimensiunea întreprinderilor. Să adopte reforma planificată privind serviciile profesionale. Să accelereze punerea în aplicare a legii privind unitatea pieței.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele

[10] Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.